

T. J. Millner

PETER SAGAN

TOURMINÁTOR

Peter Sagan: Tourminátor

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

X·y·z

NAKLADATELSTVÍ

T. J. Millner

Peter Sagan: Tourminátor – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

T. J. Millner
PETER SAGAN: TOURMINÁTOR

T. J. MILLNER

P E T E R
SAGAN

TOURMINÁTOR

Danielu Farkašovi

„Já vyhrál jen svými schopnostmi.“
Marco Pantani, vítěz Tour de France

Copyright © T. J. Millner, 2017

Translation © Jiří Žák, 2017

Photo © ČTK/Červený Michal, ČTK/AP/Andrew Medichini,

ČTK/imago sportfotodienst, ČTK/ZUMA/Yorick Jansens,

ČTK/Luprich Andrej, ČTK/AP/DOMINIC FAVRE

© Adam Hodges, Pierre Jean Durieu, Dana Gardner, Radu Razvan,

William Perugini/Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-7505-759-4

ISBN e-knihy 978-80-7505-784-6 (1. zveřejnění, 2017)

KAPITOLA PRVNÍ

Vítěz

PODÍVEJTE SE NA TOHO KLUKA, utíkajícího ulicemi žilinské čtvrti Bôrik. Je mu necelých pět, nohy se mu jen míhají nad rozpáleným asfaltem, modré oči mu září a světlé vlasy ve větru poletují. Nespouštějte z něj oči. Je z rodu vítězů. Je z rodu šampionů.

Tady se ostatně vítězové a šampioni rodili odedávna.

A taky zbojníci.

Město Žilina, jehož pomyslné hranice tvoří linie hor Malé Fatry, Kysucké vrchoviny, Súľovských a Strážovských vrchů a Javoriny, má takovou moc. Ne nadarmo se nedaleko odtud narodil

Jánošík. Symbol, který si v srdci nosí snad každý žilinský kluk.

Však jsou taky jejich kolíčky střeženy pyšnými hrady Strečno, Lietava či Orava. Nejsou sice ze Žiliny vidět, ale v kolektivním povědomí zdejších lidí jsou vepsány odedávna. A ostruha vrchu Klak nad nedalekým Fačkovským sedlem se vrývá do modrého nebe a provází na cestě ptáky.

„Zalet' sokol, biely vták...“, zpívá se v jedné slovenské národní písničce.

Ale město Žilina, v němž naše vyprávění začíná, má momentálně jiné starosti. Spolu s celým Československem se teprve před pár lety do-mohlo svobody. Rodí se tu nové myšlenky. Moderní myšlenky. Převratné ideje, z nichž povstalo samostatné Slovensko. Vlajka vlající nad státními budovami vedle žlutozelené vlajky Žiliny je sice stále červeno-modro-bílá, ale místo modrého klínu se na ní skví slovenský znak.

Je v něm uložena pýcha této země. Pýcha Jánošíků.

Však si sami potichu řekněte to jméno – Žilina. Na patře se vám rozplyne jako voda, kterou do Váhu přinesla Kysuca.

Ale Žilina se nezastavila v čase. Je to moderní, rozvíjející se město. Čtvrté největší na celém Slovensku. Ve čtvrti Bôrik, kde náš hrdina žije, sice ještě nestojí obytný komplex Amfiteáter, který v budoucnu vzbudí tolik rozporuplných reakcí, ale i tak se už město drápe vzhůru a vedle Mariánského náměstí s arkádovými domy s podloubím, které si uchová venkovský a trochu maloměstský vzhled, už vzniká nové, moderní centrum, na které budou Žiliňané tak pyšní.

Tohle všechno však náš kluk neví. Ještě ho to nezajímá. Má dost svých snů.

Běží.

Dal si za cíl konec slepé ulice, v níž bydlí. Dnes k němu doběhne rychleji než včera a zítra rychleji než dnes. A pozítří už cíl posune o pár metrů dál. Do další ulice. A pak ještě a ještě dál.

Však jsme už řekli, že je z rodu vítězů.

Nohy mu jen kmitají.

A brzy šlápnou do pedálů.

KAPITOLA DRUHÁ

Tak máme dalšího kluka

„TAK MÁME DALŠÍHO KLUKA,“ povídá Lubomír Sagan a ztěžka dosedne za kuchyňský stůl v žilinské čtvrti Bôrik, kde budou mít s manželkou Helenou malý krámeček s potravinami.

Venku se žení všichni čerti, mrzne a Rozsutec oblékl huňatou sněhovou čepici. Po Váhu plují kry a horní tok Rajčanky u Rajeckých Teplic zamrzl a kluci se tam prohánějí na bruslích. Z termálních pramenů stoupá pára.

Figurky v rajeckém betlému ještě voní vánočním cukrovím a na strmém svahu pod hradem Lietava bobuje celá Žilina.

Je 26. ledna 1990 a Lubomír Sagan se právě vrátil z městské porodnice.

„Kluk, no! Za chvíli budeme mít celé fotbalové mužstvo,“ říká a na čele se mu dělají vrásky. S manželkou Helenou se rozhodovali, jestli tohle čtvrté dítě vůbec uživí a jestli se do dvoupokojového bytu vejdou.

„Necháme si ho?“ ptal se Heleny v těch posledních devíti měsících nesčíslněkrát.

„Bude to přece naše dítě,“ odpovídala Helena, ale nijak přesvědčivě se při tom netvářila.

A Lubomír potřásl hlavou.

A teď je kluk na světě.

Malému Jurajovi nejsou ani dva roky. Kouká na „otecka“ širokýma saganovskýmá očima. Lubomír vnímá jeho znepokojený pohled.

Pohladí ho po vlasech.

„Až vás bude jedenáct, víš?“

Juraj nechápe, ale na brášku se těší.

„Fotbal? Lopta?“ žvatlá roztomile slovensky.

Už jsou doma tři, bratr Milan a sestra Danka. Ale Danka si s ním kopat míčem nechce a Milan je starší o osm let a hrát si s takovým prckem mu připadá pod úroveň. Juraj si někdy přijde trochu odstrčený.

Jenomže když kluka z porodnice přivezou domů, nic s ním není. Juraj mu marně nosí k postýlce do ložnice balon a mluví na něj, Peter jen řve a řve a mamka Juraje z ložnice vždycky vyhádní, když ho chce nakrmit.

„Peter měl odmalička dar od Boha,“ vzpomínala maminka Helena mnohem později. „Kdyby dělal jakýkoliv sport, byl by v něm dobrý. Měl strašně ohebné kosti a vždy byl takový pevný a svalnatý. Ale když se má dítě narodit, nevíte, co z něj bude. Peter už byl čtvrtý v pořadí, a tak jsem se přece jen chvíli rozhodovala, co mám dělat. Tehdy jsme měli jen obývací pokoj a ložnici. První děti byly o deset let starší. Ale nakonec jsem se rozhodla a byla jsem ráda, i když jsem si tím přivodila spoustu práce. Jeden ještě na rukách, druhý v bříšku...“

No jo, jenomže to strašně dlouho trvá, než ten špunt vyrostе, říká si Juraj v duchu a trpělivě mu nosí míč, když Peter udělá první krůčky. A jaké je Jurajovo nadšení, když do „lopty“ Peter těma svýma baculatýma nožičkama poprvé kopnul.

„Budou z nás fotbalisti!“ oznámí pyšně tatínkovi Lubomírovi.

Žilina je totiž fotbalové město. Športový klub tady byl založen už na počátku 20. století. A ještě před druhou světovou válkou se stal dvakrát slovenským mistrem a po válce hrál v Československu jedenatřicet let první ligu.

Zrovna když se Juraj a Peter Saganové začali po ulicích Bôriku honit za tím kulatým nesmyslem, stal se Športový klub Žilina třikrát mistrem nově založené slovenské fotbalové extraligy a jména jako Stanislav Griga nebo Vladimír Kinier se nejen pro Žilinu stala legendou. Šestnáctiletý Marek Mintál, kluk „odvedle“, který už pomalu čeká na svůj první ligový zápas, se stal vzorem pro všechny žilinské kluky, ať už z Bôriku, Bánovej nebo ze Starého města, a stadion Pod Dubňou měl v žilinských ulicích stejný zvuk jako Stamford Bridge v Londýně nebo Camp Nou v Barceloně.

Kluci z Bôriku se sice museli spokojit s pláckem za domem, ale stejně to je vytouženější místo než všechny světové fotbalové stadiony dohromady.

A tak tam Juraj a později i maličký Peter čtali a čtali až do dne, kdy tatínek Lubomír přivezl z města Jurajovi něco, co vypadalo jako...

Peter se zastavil. Poulil oči na tu zvláštní věc, která v odpoledním sluníčku jen zářila, měla dvě kola, dvě brzdy, řídítka a na nich krásný zvonek se čtyřlístkem,

„Co je to?“ zeptá se a nemůže se tím pohledem nasytit.

„Bicykel!“ odpovídá Juraj pyšně.

KAPITOLA TŘETÍ

Kolo

KDE SE VLASTNĚ TENHLE BICYKEL VZAL?

A protože nám asi Juraj Sagan neodpoví, musíme se poohlédnout jinde. Kolo totiž bude v tomhle příběhu hrát jednu z nejhlavnějších rolí, a tak si ho prostě musíme představit. Pojedeme na něm celým naším příběhem.

Na začátku byl samozřejmě, ostatně jako vždycky, nápad.

To vám takhle jednoho krásného dne sedí u okna svého rodového sídla poblíž německého Mannheimu (jiné prameny uvádějí Karlsruhe; vidíte, jak je náš nový dopravní prostředek rychlý,

rázem nás dokáže přenést o víc než šedesát kilometrů dál, a to se ještě pořádně nerozjel) jistý dvaatřicetiletý muž, vystudovaný architekt i lesmistr, amatérský vynálezce s dlouhatánským jménem Karl Friedrich Christian Ludwig svobodný pán Drais von Sauerbronn a láme si svou ušlechtilou šlechtickou hlavu nad setsakramentsky složitým problémem. Čím by mohl nahradit koně? Píše se rok 1817, Evropa se teprve vzpamatovává z napoleonských válek, kdesi ve vzdálené Indonésii vybuchla jakási sopka a kvůli tomu došlo ke změně klimatu, vypukl hladomor a koně se zkrátka stali pronásledovaným druhem.

„Co kdybych vynalezl stroj poháněný lidskými svaly?“ napadne milého pana von Drais. „Mohl bych sedět v sedle jako na koni a odrážet se nohama!“

A protože má tenhle synek nejvyššího bádenského soudce odjakživa zvědavou mysl a zároveň praktickou povahu a dokáže nápady dovést do konce, vydá se za místním truhlářem a – světe, div se – za pár dní je *Laufmaschine*, jak tomu zvláštnímu stroji začne říkat, na světě.

A při první jízdě vzbudí senzaci.